

יראת שמים בדורנו ופרומקייט

1. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ל:

נאמר: איש אמו ואביו תיראו, ונאמר: את ה' אלהיך תירא ואותו תעבוד, **השוה** הכתוב מוראת אב ואם למוראת המקום
It is stated: "A man shall fear his mother and his father" (Leviticus 19:3), and it is stated: "You shall fear the Lord your God and Him you shall serve" (Deuteronomy 6:13). The verse equates the fear of one's father and mother to the fear of the Omnipresent.

2. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כח:

אמרו לו: רבינו, ברכנו! אמר להם: יהי רצון **שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם**. אמרו לו תלמידיו: עד כאן? - אמר להם: ולוא! תדעו, כשאדם עובר עבירה אומר: שלא יראני אדם.

His students **said to him: Our teacher, bless us. He said to them: May it be His will that the fear of Heaven shall be upon you like the fear of flesh and blood. His students were puzzled and said: To that point and not beyond? Shouldn't one fear God more? He said to them: Would that a person achieve that level of fear. Know that when one commits a transgression, he says to himself: I hope that no man will see me. If one was as concerned about avoiding shame before God as he is before man, he would never sin.**

3. שיחות הסבא מסלובודקה, עמ' 54-56 (רבי נתן צבי פינקל)

הורגלנו לחשוב, שהיראה והשמחה הם שני מושגים הרחוקים זה מזה, דבר והיפוכו, שאינם נישאים בנושא אחד: הירא אינו שמח, והשמח אינו ירא. אולם אם נתבונן מבעד לשפופרתה של תורה, יראו לנו הדברים אחרת. ניווכח, שלא רק שאין היראה והשמחה צרות זו לזו, לא רק שהאחת אינה שוללת את חברתה, אלא להיפך: **הן מחייבות זו את זו וממלאות זו את זו**. אין האדם יכול לקנות לו יראה, אם באותה שעה לא יקנה לו גם את השמחה, שאין האחת מתקיימת בלא השנית.

We have become accustomed to think that the concepts of fear and joy are far removed from each other, opposites that cannot coexist: he who is afraid is not happy, and he who is happy is not afraid. When, however, we reflect upon the matter from a Torah perspective, things look very different. We would see that not only are fear and joy not enemies, not only does one not negate the other, but just the opposite: they reinforce and complement each other. A person cannot acquire fear without at the same time acquiring joy, for the one cannot exist without the other.

עֲשֵׂר תַעֲשֶׂר אֶת כָּל תְּבוּאֹת זֶרְעֶךָ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה. וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם מִעֲשֶׂר דִּגְנְךָ תִירְשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ וּבְכֹרֶת בִּקְרֶךָ וְצֹאנְךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים.

You shall surely tithe all the increase of your seed that the field brings forth year by year. And you shall eat before the Lord your God, in the place which He shall choose to place His name there, the tithe of your corn, of your wine, and of your oil, and the firstlings of your herds, and of your flocks; that you may learn to fear the Lord your God always.

ועל פי מושגנו אנו ביראת שמים היה יוצא לנו, כי האדם כשהיה בא לירושלים ללמוד יראת ה', היה משקיע את עצמו בצער וביגון, חרדה ודאגה, עיניו היו מפיקות פחד ועצבון, וירושלים - זו העיר של בית התלמוד ליראה - הייתה נהפכת לאבלה, אלפי אנשים היו משליכים מעליהם את הבלי העולם והחיים, הולכים כל היום בפנים זעופות, עטופים מחשבות מרות, ויוצרים אטמוספירה מפחידה וסביבה מלאה עצבות ודאגה, הממיתות את החיים ואת התשוקה לחיים. **ואיך ייתכן אחרת? הלא בית למוד ליראה כאן!...**

According to the general understanding of the fear of God, it should follow that when a person would come to Jerusalem to learn the fear of God, he would immerse himself in grief and sorrow, dread and worry; his eyes would issue forth fear and sadness, and Jerusalem – the city which instilled the fear [of God] – would go into mourning; thousands of people would cast off the vanities of the world and of life, they would go about all day long with angry faces, wrapped in bitter thoughts, and creating a frightening atmosphere and an environment full of sadness and worry that kills life and the yearning for life. How could it be any different?

וְכִי יִרְבֶּה מִמֶּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שָׂאתוֹ כִּי יִרְחַק מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יִבְרַכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ. וְנִתְּנָה בְכֶסֶף וְצֹרֶת הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ. וְנִתְּנָה הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תִּאְוָה נַפְשְׁךָ בִּבְקָר וּבְצֹאן וּבְיֵין וּבִשְׂכָר וּבְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאַלְךָ נַפְשְׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ וְשִׂמַּחְתָּ אִתָּהּ וּבֵיתְךָ.

And if the way be too long for you, so that you are not able to carry it; because the place is too far from you, which the Lord your God shall choose to set His name there, when the Lord your God has blessed you: then shall you turn [the produce] into money, and bind up the money in your hand, and shall go to the place which the Lord your God shall choose; and you shall bestow that money on all that your heart desires, on oxen, or sheep, or wine, or strong drink, or whatever your soul requires: and you shall eat there before the Lord your God, and you shall rejoice, you, and your household.

אמנם כן: לא בחיים מצומצמים ופעוטים הכתוב מדבר, לא בחיי רצונות גסים וזולים, המפרפרים ומתרוצצים בלב האדם ומסגירים אותו במסגרת צרה ומחניקה. **החיים התוריים מוארים באור ה'**, פותחים לפני האדם אופקים רחבים, המרחיבים לב ונפש במרחב-יה. עיניו תראינה את כל חללם של העולמות כולם ומחשבתו תקיף את הנצח. וחי" התורה זכים ונעימים כל כך, עד שגם אי-הנעימות הקלה ביותר - הרוחנית או החומרית - אי-אפשר שתימצא בהם.

The Torah is not describing life that is restricted or petty, a life of crude and cheap desires that run about in man's heart and confine him in narrow and suffocating straits. A Torah life is illuminated by God's light; it opens up wide expanses before man, broadening his heart and soul. His eyes will see all the worlds, and his thoughts will encompass eternity. A life of Torah is so pure and pleasant that it does not contain even the slightest unpleasantness – spiritual or material.